

LUNDAGENEALOGEN

MEDLEMSBLAD FÖR
LUNDS SLÄKTFORSKARFÖRENING

Nr 1 2011

Innehåll

Lunds Släktforskarförenings styrelse, m.m.

Reflektioner

Hur gick det för "Lundaborna" Per och Cecilia Staffanson

Leta emigranter – Internet inte hela sanningen

Lunds första tidning

Boktips

Hos Lunds släktforskarförening kan du köpa

Arkivens dag 13 november 2010

Ny CD Stora Råby Gårdar och brukare under 300 år

Släkträd Stora Råby

Projekt Norra Nöbbelöv

Verksamhetsberättelse

Nya böcker och databaser

Program våren 2011

Bilagor (endast till medlemmar)

Kallelse till årsmötet

Program för våren 2011

Inbetalningsavi medlemsavgift 2011

Våra medlemsarrangemang och kopiering av vår medlemstidning "Lundagenealogen" sker i samarbete med Sensus Studieförbund.

Lunds Släktforskarförening LSF

Org.nr: 802420-3997

E-post: lsf@sgf.m.se

Hemsida www.sgf.m.se/lund

c/o Kerstin Olsson, Warholms väg 8C 224 65 Lund

Medlemsavgiften är 150 kr/år och sätts in på pg. 498 47 45-2.
Makar/samboende betalar 200:- kr tillsammans!
samt 190:- för enskild medlem bosatt utomlands.

Styrelse:

Ordförande: Kerstin Olsson, 046-211 31 02

e-post: kirra.olsson@gmail.com

Vice ordförande: Ingemar Åkesson, 046-14 32 50

e-post: ingemar.046143250@telia.com

Sekreterare: Jan-Erik Norne

e-post: janeriknorne@gmail.com

Kassör: Signe Larsson, 046-52 444

e-post: signe.larsson@bredband.net

St. Råby-projektet: Carl Gustaf Ask, 046-15 70 73,

e-post: carl.ask@gmail.com,

Eva von Rosen

e-post: ev_rosen@hotmail.com

Anders Lindberg

e-post: aelindberg2004@yahoo.se

Margareta Wickström, 046- 13 31 51

e-post: margaretaie.wickstrom@gmail.com

Rolf Carlsson

e-post: rolf@litorinadalen.se

Revisorer: Stig Aronsson, 046-70 97 55 (sammanställande), Sven Katsler
och Anders Larsson, 040-40 02 33 som revisorssuppleant.

Valberedning: Berit Aronsson, 046-70 97 55 (sammanställande)

Åke Moberg och Inger Björklund

Föreningen, som hade 135 st medlemmar vid utgången av år 2010, är ansluten till
Skånes Genealogiska Förbund, och Sveriges Släktforskarförbund

Biblioteket finns på Arkiv Centrum Syd, Porfyrvägen 20 i Lund.
Öppet: torsdagar 9-12

Reflektion

Arkivens dolda skatter – sök svaren i originalen.

Så lyder årets tema när Sveriges släktforskarförbund firar 25 år och dess ordförande Barbro Stålheim skriver bl.a. följande i senaste numret av tidningen Släkt Historiskt Forum:

”Ett jubileumsår där förbundet vill verka för att lyfta fram släktforskningen som den starka rörelse den är och påvisa hur spännande det är att söka sina rötter för en bred allmänhet. Förbundet ska synas lite mer än vanligt 2011.

Kyrkoboksmaterialet och delvis andra källor finns lätt tillgängliga genom Internet och via de CD-skivor med olika register som ges ut. Många släktforskare nöjer sig dock med detta material då andra källor upplevs som svåra att ta del av.

Kyrkoböckerna är en mycket liten del av de källor som kan ge information om förfäderna. I arkiven finns mycket mera material som behöver lyftas fram och ges kunskap om. Det är viktigt att dessa källor också synliggörs för alla släktforskare. Vill man veta mera måste man gräva lite djupare och det hoppas vi jubileumsåret med dess tema ska inspirera till.”

Detta är en satsning som gläder mig. Det börjar nämligen bli glest med släktforskare på våra arkiv och på något sätt måste vi hitta tillbaka dit. Personligen besöker jag Landsarkivet eller andra arkiv en till två gånger i veckan. Ofta kontrollerar jag uppgifter som jag hittat på nätet och/eller på CD-skivor men roligast är ändå att leta uppgifter i andra arkivhandlingar som inte

internet kan erbjuda samt att träffa gamla och nya släktforskarvänner, som man kan utbyta erfarenhet och tips med. Att ”tjuvlyssna” på andra forskares resonemang har gett mig många och bra tips att komma vidare. Det senare gäller också föreningsmedlemmar.

Jag har nu under fem års tid hållit ett tjugotal föredrag om ”min” jordegumma Magdalena på olika platser i Skåne och haft möjligheten att träffa många och intresserade åhörare. Utan domböcker, fängelseprotokoll, sockenprotokoll o.s.v. hade jag inte fått denna möjlighet. Utan otaliga besök i UB:s tidningsarkiv hade det inte blivit någon utställning i Ystad om spetsknypplerskan Maria. Tips från en forskarvän på Landsarkivet i Lund gav mig möjligheten att medverka i ett av TV:s program ”Vem tror du att du är?”.

Därför blir min uppmaning: forska gärna på internet och Cd-skivor men utveckla forskningen med andra källor i våra olika arkiv. Onekligen vidgar det vyerna och ger mer glädje i arbetet.

Till sist vill jag önska er alla Ett Gott Nytt År, ett år då vår förening förhoppningsvis skall synas bättre bland allmänheten med bl.a. samarbete med Lunds stadsbibliotek. Vill du hjälpa föreningen med idéer och arbetet på Släktforskningens dag så hör av dig till någon i styrelsen.

Kerstin Olsson

Hur det gick för “Lundaborna” Per och Cecilia Staffansson, som kom till Mormonernas Utah på 1850-talet av Rune Andersson

Detta är andra delen av berättelsen om Per och Cecilia Staffanssons utflyttning till USA. I den första delen följde vi dem under resan till Utah. 1857 var de bosatta i Brigham City, norr om Salt Lake City. När familjen ankom till USA ingick dottern Emma och sonen Nils. Mellan 1857 och 1869 föddes ytterligare 7 söner, varav en dog efter tre månader. Det religiösa inflytandet av mormonerna återspeglas i några av poj-karnas namn, Ephraim, Joseph, Hiram, Jacob och Nephi. Familjen hade ett hårt liv i norra Utah. De försökte att bryta och odla marken under sommarmånaderna och att jaga under vintern.

Under denna tid praktiserade mormonerna i USA månggifte och det föddes många barn. Brigham Young var mannen som efterträdde mormonernas grundare. Han var kyrkans ledare från 1847 till sin död 1877 och var också den förste guvernören av staten Utah. Young hade 55 hustrur och 57 barn. Inte förrän 1890 avskaffades månggiften efter påtryckande av USA. Avskaffandet var en förutsättning för att Utah skulle bli en delstat av USA. Familjelegenden säger att Emma Staffansson under slutet av 1860-talet blev ombedd att gifta sig med en hög ledare, troligtvis Brigham Young. Den svenskfödda Emma vägrade och familjen tvingades därför att flytta. Per och Cecilia med dottern Emma och de sju sönerna gav sig iväg till staten Iowa. De bosatte sig väster om delstatens huvudstad Des Moines, vid Missouri floden, ett område där det säkert fanns andra svenska invandrare, dock troligtvis inga släktingar till Staffanssons vid den tiden. I Iowa mötte Emma en annan man, Oliver Barrit, som hon gifte sig med 1871. Hon var då 20 år gammal

*Per Staffansson i mitten
tillsammans med sina sju söner.*

Med enda dottern i säkerhet, flyttade Per och Cecilia Staffansson och deras söner tillbaka till Utah 1872. Denna gång kunde de resa tåg. Strax efter flyttade de vidare till staten Montana, norr om Utah. Detta innebar en brytning inom familjen och det är sannolikt att dessa båda grenar av familjen Staffansson inte återsåg varandra förrän 100 år senare.

Per Staffansson och hans familj bosatte sig i ett område som heter Lost Creek, nära staden Anaconda. Lost Creek var länge en plats där indianerna slog läger på väg till de årliga Buffalo jakterna vid Övre Missouri och Yellowstone floderna. Men Anaconda var också staden med den stora koppargruvan och smältverket som förpestade luften. Detta påverkade negativt möjligheterna för boskapsskötsel och jordbruk.

Bröderna Staffansson försökte att kämpa emot genom att stämma företaget flera gånger, men det var förgäves. Ledande ägarfamiljer i Anaconda på den tiden var Rothschilds och Rockefellers. Den äldste sonen Nils, som då var gift och hade två döttrar och sju söner, fick sin hälsa och även sitt psyke förstört och togs in på ett sinnessjukhus, där han mördades av en annan patient 1932. Per Staffanssons familj splittrades än en gång, men han och hustrun Cecilia bodde kvar. Eftersom Lost Creek var utanför normal civilisation innebar det att vara pionjär och säkert mycket hårt arbete.

Cecilia dog 1897, 70 år gammal och Per Staffansson dog 1913, nästan 90 år gammal. De är begravda på en egen kyrkogård. 1971 fanns det en artikel i Anaconda Standard, den lokala tidningen. Den berättar om den lilla inhägnade kyrkogården med 10 gravar på en sluttning i Lost Creek. Träd och blommor växer vilt bland gravarna. Artikeln beskriver familjen Staffansson och deras liv i Montana. 1890 dog en sondotter till Per och Cecilia och hon var den första som begravdes på sluttningen

Artikeln slutar: "Nothing has disturbed the resting place of a pioneer family except time. The head stones of the adults shine in the sun, but time has destroyed the wooden markers on the little graves. Only rings of stone remain to remind us of the sorrows of four Staffansson families".

Vad hände då med barnen. Författaren har kontakt med barnbarn till Emma Staffansson (1851-1931) och Nils Staffansson (1854-1933). Några av Emmas barnbarn finns kvar i Iowa. En sonson är välbeställd revisor och bor i Maine i nordöstra USA. Två av Nils barnbarn bor i närheten av Salt Lake City, Utah. De är medlemmar av mormonkyrkan. En sonson är en känd fysiker och har i den egenskapen besökt Lund och även Östra Torn, dock utan att träffa någon från de svenska släktgrenarna. Vid författarens besök i Maine och Utah i mars 2010 var det första gången som Per Staffanssons familj träffade någon från släkten i Sverige sedan emmigrationen 1854, alltså sedan mer än 150 år.

Rune Andersson
Route du Molliau 2
CH-1131 Tolochenaz
Tel: +41 21 802 07 83
Mob: +41 79 366 22 93
r.andersson@rason.ch

Leta emigranter - Internet inte hela sanningen.

Gratis-hemsidorna

<http://www.castlegarden.org/> och

<http://www.ellisland.org/>

Nämndes i förra numret av Lundagenealogen kan vara av värde för den, som vill söka efter emigranter. Vad som döljer sig bakom dessa avgiftsfria hemsidor är passagerarlistor angående de, som satte sin fot i det stora landet i väst via New York. Det fanns dock en del andra hamnar i USA som Boston och Philadelphia, vidare kanadensiska hamnar som Quebec m.fl.

Men låt oss ta ett steg eller två tillbaka. Att exempelvis din farfars bror lämnade fäderneslandet ser du först i husförhörslängden och i utflyttningslängden. På dessa två källor bygger CD EMIBAS medan däremot CD Emigranten Populär och dess föregångare lutar sig mot listor, förda hos poliskammaren i den svenska hamn, varifrån din släkting gav sig iväg.

De nämnda skivorna är inte kompletta, det är bra att veta.

Betr. poliskamrarnas material, finns det nu betr. Göteborg hos SVAR och för Malmös hos Geline, för den som har abonnemang. Glöm inte att Lunds Stadsbibliotek har abonnemangen – såvitt jag vet även nu Arkiv Digital. Filialerna kanske inte har allt. För oss i Sydsverige kan det löna sig att titta efter emigranten i danska emigrantdatabasen [Emiarch](http://www.emiarch.dk/home.php3) - <http://www.emiarch.dk/home.php3> - inte alla via Malmö har blivit registrerade i polisens register på svenska sidan. Man kunde köpa en "emigrantväst" i Köpenhamn och försvinna ut till det hägrande målet. Har du en emigrant från Jämtland, Västerbotten, Norrbotten eller Väster-norrland kan han eller hon ha smitit ut via Trondheim, vars emigrantdatabas finns hos Digitalarkivet <http://www.digitalarkivet.no/>

En relativt ny hemsida är EMIWEB, där krävs dock abonnemang, se <http://www.emiweb.eu/>

På sikt kommer säkert mycket intressant material att finnas där.

Det som återstår sedan man väl funnit släktingen i New York är att försöka spåra vederbörande och "se hur det gick" där borta. Ellis Island, som fungerade som mottagningsstation från 1892 har många gånger så pass detaljerad information om passageraren att man kan få en destination, som Chicago, Minneapolis eller vad det nu är.

I bästa fall får man dessutom besked om vem emigranten ska till, "uncle" John Munson på den och den adressen. Uppgifterna i registren hos Castle Garden – mottagningsstation tidigare än 1892 - är knapphändiga. Ett visst problem är att stavningen av svenska namn kan ha förvanskats. En annan stötesten är om vederbörande åkt på 1880-talet, ty Census 1890 har brunnit och det finns bara småsmulor kvar. Mycket har kunnat hända din emigrant fram till folkräkningen 1900, flyttningar, för kvinnan giftermål och därmed namnändring. På delstatsnivå finns en del mellanliggande folkräkningar, för Minnesota 1895, 1905 etc.

Innan man lägger ner för mycket tid på att leta i amerikanska källor kan man ha nytta av att kontrollera bouppteckningar efter emigrantens föräldrar och/eller ogifta syskon. Även barnlösa gifta syskons bouppteckningar kan vara av intresse. I dessa handlingar kan finnas en adress i USA, om man har litet tur. Dock kan det ibland stå att vederbörande vistas "i Norra Amerika" och då blir man kanske besviken. Vad göra?

Nu får hoppet stå till Internet, menar väl många. Jovisst, finns det mycket där, ganska oöverskådligt dessutom. Det har skrivits spaltkilometer om alla de sökmöjligheter, som finns i olika databaser, både de, som kräver abonnemang, jag tänker på Ancestry.se och Ancestry.com, men det finns åtskilliga gratissidor. Släktforskarföreningar och andra lägger upp det ena registret efter det andra. En mycket användbar länksamling finns på <http://www.cyndislist.com/>

Rötters Anbytarforum och även i viss mån Scangen har dagligen frågor om emigration, men man ska inte låta sig förledas tro att sökningar via betaldata-baser är det enda möjliga. Någon vitsig släktforskare myntade häromåret uttrycket "det själlösa slå-uppandet" just med tanke på det febrila tempot varmed dessa emigrantfrågor strömmar in och avvecklas på släktforskningsfora, ibland på några timmar. Sånt kan ta månader och år, det gäller alltså även här tålmod och envishet. Men vad man kan rekommendera är att studera exempelvis Släktforskarförbundets handbok från 2009, "Emigrantforska", av Roswall och Hultman, där mycket annat finns skrivet om vad du kan tillgripa efter det att du själv eller med hjälp av någon fått ett kort och snabbt svar via någon databas, litet "själlöst". Du vill ju veta mer! Hur gick det med barnen, finns det nu levande släktingar, kan jag få tag i dem? Liksom hos oss finns forskarföreningar, i regel i varje "county" i delstaterna. De lokala folkbiblioteken i USA kan ofta stå till tjänst med att leta upp dödsrunor i tidningar och rekommendera lämpliga föreningar att kontakta. Ett användbart tips är att söka ta reda på om det funnits en svensk-amerikansk församling på den plats, där din emigrant bott. Åtskilliga av dessa församlingars kyrkböcker är mikrofilmade och finns på Emigrantinstitutet i Växjö. Tillgången till de samlingarna är f.n. begränsade på grund av att Utvandarnas hus är sålt och personalstyrkan reducerad.

Enligt media är verksamheten nu så smått igång igen. Kontrollera på hemsidan innan du far till Växjö,
<http://www.utvandarnashus.se/>

För att återgå till sökandet efter emigranten, gäller det att bland annat söka i folkräkningarna (Census), de finns till största del hos betaldata-baser som Ancestry. Folkräkningar görs vart tionde år, senaste sådan tillgänglig hos Ancestry m.fl. är 1930 års, detta på grund av sekretess. För oss i Lunda-området gäller att vi via besök hos Arkivcentrum Syd kan söka i ett par betaldata-baser utan kostnad. Utnyttja den förmånen! Man kan då boka en dator i forskarsalen under en halvdag.

Hemifrån kan du ha nytta av denna sida: <https://beta.familysearch.org/> - Mormonkyrkans nya sökmotor. En del av informationen från vissa folkräkningar är gratis här, liksom mycket annat. Ancestry har åtskilliga släkträd, som dess kunder lagt in. Det finns dock gratissidor med en hel del släkträd m.m., prova exempelvis Rootswebs World Connect på <http://wc.rootsweb.ancestry.com/> helt gratis.

Har du en emigrant med litet ovanligt namn, kan det vara värt söka på Google. I bästa fall har någon lagt ut en uppgift på en hemsida, det kan vara en dödsruna, ett gravregister eller ibland en länk till ett frågeforum, där vederbörande diskuterats.

Skrivaren av dessa rader lämnar gärna råd om emigrant-sök, kontakta då via e-post. Kanske blir det litet "själlöst slå-uppande", men en bra början till vidare efterforskningar. Några mer omfattande utredningar kan jag tyvärr inte erbjuda, tiden ska ju räcka till så mycket annat.

Bo Nordenfors
bo.nordenfors@gmail.com

Lunds första tidning

Lundska Lögerdagz No: 1.
COURANT

Alla dem / som curieuse äre och vilja läsa
hvad märkvärdigt vid ett och annat Hov
passera kan / sånder härmed till Under-
telle / at jag här efter tänker afståna dem
med något Nytt tre gånger i Wädan el-
ke hwat Onsdag och Lögerdag. Och til
en Begynnelse betaf till jag nu Skän-
skänket i hwarer till Wädan betaf om
den Kjöper / och Lundska Krigsbårens
Guldbrag / Unarn / och hwad vidare dem
emellan föreläsa kan / här efter trogit med-
delas

Från Tyskland har man efterföljande
Efteråtelse om Kjöperlig
Hållnaget i Ungern / neml. at se-
delas

Från augusti 1717 till juni 1718 hade Karl XII och regeringen säte i Lund och lördags-kvällen den 10 augusti 1717 utkom första numret av *Lundska Lögerdagz Courant*.

Utgivare var universitets-boktryckaren Abraham Haberegger och tidningen presenterade sig sålunda: ”Alla de, som kuriösa är och vilja lära vad märkvärdigt vid ett och annat hov passera kan, länder härmed till underrättelse, att jag här efter tänker fågna dem med något nytt 2: ne gånger i veckan eller var onsdag och lördag.”

Från 1717 finns 41 nummer bevarade och från 1718 är antalet bevarade nummer 34. Förmodligen avbröts utgivningen i samband med att kungen begav sig till Norge. Tidningen bestod av åtta sidor i oktavformat och tidningshuvudet pryddes av en vy av Lund. Vad fick de läsa om i tidningen? Ofta var det flera månader gamla nyheter, händelser ute i Europa. Nyheter från Sverige var det ont om.

Läsarna kunde sålunda ta del av nyheter från de utländska hoven, om kriget i Norge, om kungens resor, om utnämningar till olika ämbeten, om spannmålspriserna och om sjöfarten på Stockholm. Men de kunde också få reda på att det byggts en ny brygga i Ystad, att Skänninge brunnt och att den nya universitetsrektorn i Lund firats med fyrverkerier

Någon särskild lundasida fanns inte i tidningen. Någon gång meddelades det att en disputation hade hållits i närvaro av kungen.

Man kan säkert anta att boktryckare Haberegger trodde sig kunna tjäna en slant nu när Lund helt plötsligt hamnat i storpolitikens centrum. Plötsligt fanns det ett kundunderlag: officerare och ämbetsmän, stadens borgare och professorer. Problemet var bara att prenumerationsavgiften betalades i efterskott, vilket ofta ledde till att den uteblev så boktryckaren lär inte ha gjort någon större förtjänst.

Tidningen utkom två gånger i veckan. Allt efter veckodag bytte tidningen namn; *Lundska Lögerdagz Courant*, blev på onsdagarna *Lundska Onsdagz Courant*. Redan efter fjärde numret bytte tidningen namn igen till *Lundska Onsdagz (Lögerdagz) Post-Tijender*. Den 5 mars 1718 var det dags för det sista namnbytet: *Lundska Post-Tijender*. Sista kända numret utkom den 19 juni 1718, det vill säga en vecka efter att Karl XII lämnat Lund för gott.

När kungen och hans följe drog bort förvandlades Lund dock åter till en småstad som inte kunde bära en tidning. Här har vi ett exempel på att Karl XII:s vistelse påverkade samhällslivet i Lund. Ingen kung – ingen tidning.

Birgitta Calagos

Källor: Den svenska pressens historia (tiden före 1830)
Karl XII i Lund: när Sverige styrdes från Skåne av Bengt Liljegren.

Boktips

Fönster mot Agardhsgatan.

Författare Camilla Sjöholm, Suzanne Sandberg och Karin Persson.

Efter många intervjuer och djupdykningar i arkiv har författarna sammanställt en lättsam och inbjudande presentation av deras hörn av världen. Boken handlar om Agardhsgatan med dess bostadshus som Hänry Carlsson ritade runt 1930. I boken får vi följa kvarteren runt gatan från medeltiden och framåt. Husens arkitektur beskrivs ingående. Trädgårdarnas utformning och betydelse lyfts fram. Författarna öppnar också in i lägenheterna och ser på vilka som bodde här och hur de levde. Barnen har fått ett eget kapitel, så även den speciella perioden runt andra världskriget. Gatans bostadsrättsföreningar presenteras med faktarutor och statistik illustrerar en förenings ekonomi genom 80 år.

Boken vänder sig till alla som bor längs Agardhsgatan eller som bott här, alla som funderar på att flytta hit och alla andra som kan finna intresse i en liten bit av Lund.

Kontakta en av författarna, Suzanne Sandberg, Arkivcentrum Syd, Lund om du är intresserad av att köpa boken. Bokpris: 200 kronor.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Märta Carolina från Klöstre.

Författare: Barbro Nilsson

Med utgångspunkt från sin farmor, Märta Carolina Olsdotter, berättar vår föreningsmedlem Barbro Nilsson om sin släkt och dess hembygd i Medelpad. En alldeles utsökt bok på 67 sidor, som förutom en stunds trevlig läsning, även kan inspirera oss andra att publicera oss. Boken finns att köpa hos Nätbokhandlarna (gml.s nätbokhandel).

Bokpris: 125 kronor.

Hos Lunds släktforskarförening kan du köpa:

Ny CD Stora Råby – Gårdar och brukare under 300 år

Skivan, som är sökbar i alla variabler innehåller också kartor från 1785, 1801, 1950 och 2002 över Stora Råby.

Pris: 200 kronor.

Vigda Stora Råby 1689-1895. CD-skiva.

Innehållande dels en databas med alla uppgifter för samtliga vigslar under denna tid, dels fotografier av samtliga sidor i originalhandlingar.

Pris: 100 kronor.

Bouppteckningar Stora Råby 1727 – 1899. CD-skiva.

Skivan innehåller dels en sökbar databas med uppgifter från 354 bouppteckningar innehållande alla namnen som finns upptagna på ingressidan, dels fotografier av ingressidorna från 31 av dessa bouppteckningar.

Pris: 100 kronor.

Från Lunds horisont. Bok.

Inför föreningens 25-årsjubileum utkom denna jubileumsbok. Åtta släktforskare har lämnat bidrag och de olika kapitlen berättar om personer och händelser i Lund med omnejd. I boken finns också en historik om Lunds släktforskarförening.

Pris: 100 kronor.

Skånekartan 1684. Även kallad Buhrmans karta.

Föreningen har tryckt upp exemplar av denna karta i färg.

Pris: 40 kronor.

Inköp av ovanstående kan du göra på torsdagar mellan kl. 08.00-12.00 hos jourhavande släktforskare på Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen, Lund. Om någon annan tidpunkt passar dig bättre så ta gärna kontakt med någon i vår styrelse.

Beställningar kan också göras genom e-post: lsf@sgf.m.se och då tillkommer portoavgift.

Arkivens dag 13 november 2010

Den här dagen hade vår förening möjlighet att presentera CD-skivan "Gårdar och brukare i Stora Råby under 300 år" på Arkivcentrum Syd. Några bilder tagna av Jan Nilsson visar aktiviteten i Bruniusrummet, som Landsarkivet i Lund hade ställt till förfogande.

Guno Haskå, Anders Larsson och Carl-Gustaf Ask

Sigbritt Jönsson hade plockat fram material till en trevlig Råbyutställning.

Anders Larsson och Carl-Gustaf Ask
Den senare höll även föredrag om Stora Råbyprojektet.

Stora Råby – Gårdar och brukare under 300 år utgiven av Lunds Släktforskarförening

Guno Haskå har utarbetat databaserna och överfört dem till Runtimer versioner av Filemaker Skivan, som är sökbar i alla variabler innehåller också kartor från 1785, 1801, 1950 och 2002 över Stora Råby.

I projektet "Gårdar och brukare" har Sigbritt Jönsson varit projektledare och ansvarig för text med Carl Gustaf Ask som oundgänglig projektpartner. Anders Larsson, Svedala har bistått projektet med uppgifter ur sin egen släktutredning i Stora Råby.

Inköp

Skivan släpps på Arkivens Dag. Finns därefter till försäljning hos jourhavande släktforskare på Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20 torsdagar mellan 9-12. Pris 200 kr vid avhämtning. Önskas postförsändelse var god kontakta via mejladressen lsf@sgf.m.se, porto tillkommer.

Gårdarna

i Stora Råby med dess brukarfamiljer har följts från **1688** då gårdarna hade tilldelats gårdsnummer efter en förordning daterad den 24/2 **1684** utsänd av generalguvernören över Skåne Rutger von Ascheberg. Vid denna tid fanns i Stora Råby 17 kronohemman med rusthållare, 1 domkyrkoherman (Nr 4) och 6 hospitalhemman, inalles 24 gårdar. Nr 25 var allmänningen och byplatsen. År **1701** noterades den första brukaren på Nr 26, som var ett av tre landhövdingsslöneboställen. De övriga två var Nr 1 och Nr 2. Nr 27 var ett kyrkofäste och bostad för klockaren.

Före enskiftet fanns på några av gårdarna två åbor. Vid utflyttningen **1805** fördelades markerna så att varje åbo kom till att få sin egen jord med tillhörande gårdsbyggnader. Nr 3, 10, 16, 20 och 22 fick ligga kvar i bykärnan

Stora Råby har alltsedan 1684 genomgått strukturer som naturligt nog har satt sin gel på socknens fysiska och sociala miljö såsom storskiftet 1780 – enskiftet 1805. – urbaniseringen på 1850-talet då den industriella revolutionen startade och sökte sin arbetskraft bland lantbefolkningen – "gröna vågen" på 1970-talet, då den gröna ideologin blomstrade och man sökte sig bort från städer och tätorter.

Som svampar ur jorden skjuter 2010 upp det ena byggnadskomplexet efter det andra på den gamla fina åkerjorden i Stora Råby. Industrisamhället breder ut sig likt häxringar i en gräsmatta.

Brukarna

För varje gård finns en tablå över gårdens alla kända brukare genom åren redovisade i kronologisk ordning. Denna tablå följs av en familjeöversikt för var och en brukare där det även har medtagits brukarparets föräldrar och barnens maka eller make, i den mån man funnit dem. Fram till 1800 finns även dopvittnen noterade. "Inhyses" och tjänstefolk redovisas inte p.g.a. av utrymmesskäl, såvida de inte tillhör någon av brukarnas familjer.

Slutord: "Det var en gång..."

Motiv från Stora Råby bygata 2010. Foto Carl Ask

Bok

Helt fristående från projektet finns i några exemplar Cd:ns text, register, kartor och bilder även i bokform med 310 sidor. Denna kan beställas direkt av undertecknad, Tel. 046-30 50 62 eller sigbrittjons@gmail.com. Pris 200 kr på Arkivens dag, 13/11 Porto tillkommer vid frakt.
Sigbritt Jönsson

Stora Råby – gårdar och brukare under 300 år

SLÄKTTRÄD med rikliga förgrenar i Stora Råby

Träd	Utgående från	Ättlingar i Stora Råby
AA	Anders Andersson , 1658 -1743 Åbo i <i>Kyrkheddinge</i> med 10 generationer	Tre barn bosatte sig i Stora Råby; <i>Per Andersson</i> , 1741 -1795, på Nr 21, <i>Knut Andersson</i> , 1713 -1764, på Nr 4 och <i>Mätta Andersdotter</i> , 1717 -1806, på Nr 20
AP	Asser/Adzer Persson , 1621 -1697 <i>Möllare Gissleberga och sannolikt även Höjebro mölla, Knästorp</i> med 9 generationer	Ättling <i>Kjersten Eskilsson</i> , 1742 -1800, på Nr 3 med 7 generationer
B	Bodel från Önnerup , 1630 – med 10 generationer	Två söner bosatta i Stora Råby: <i>Nils Bodelsson</i> , ~1655 -1717, på Nr 22 och <i>Bengt Bodelsson</i> , 1691-1727 på Nr 20
CH	Christen Hansson , ~1645 – <i>Möllare på Sandby 15</i> med 10 generationer	En sonson <i>Christan Hansson d y</i> , 1718 -1751, bosatte sig på Stora Råby 16 och en annan ättling <i>Kärna Christoffersdotter</i> , 1790 -1843, på Nr 15
JM	Jeppa Månsson , 1700 - 1755 Åbo <i>Stora Råby</i> med 8 generationer	1739 Inflyttad till Stora Råby 10
JO	Jöns Olsson , 1647 - 1710 med 9 generationer	Bosatt i slutet av 1600-talet på Stora Råby by 7
PS	Per Svärteman ~1667 <i>Vapensmed i Lund</i> med 12 generationer	Ättlingar bosatta på Stora Råby Nr 21, <i>Marna Påls dotter</i> , 1748 -1813 och <i>Bertha Persdotter</i> , 1765 -1844 på Nr 16
Ry	Anders Andersson Ryd , <i>Sandby</i> 1662 - 1734 med 8 generationer	1721 Inflyttad från Källby mölla till Stora Råby 16
ÅJ	Åke Jönsson , 1641 -1722 med 10 generationer	Bodde i slutet av 1600-talet på Stora Råby by 24

Förutom ovanstående släktgrenar i Stora Råby utgår från

... **Harald Perssons** i Västra Hoby, 1676 – 1748, tvillingdöttrar **Gertrud** och Bengta **Haralds dotter** födda 1704 i Västra Hoby. **Gertrud** gifte sig på Stora Råby Nr 12, Brunnsgränd, död 1759. Tvilling-systemen Bengtas son **Ola Nilsson** (1742-1808) och hans ättlingar blev därefter brukare av gården. 7 generationer.

En parallellgren på Nr 12 utgår från: **Daniel Jönsson**, 1760 -1825, på (Torna) Hällestad Nr 15 vars dotter **Hanna Danielsdotter**, 1810 -1874 gifte sig på Stora Råby 12 med en ättling till Harald Persson genom dottersonen Ola Nilsson 6 generationer.

... **Anders Nilsson**, ~1758-1811, åbo Östra Torn, Lunds Lfs med 3 barn som bosatte sig i Stora Råby: Hustrun **Ingar Mårtensdotter** är dotter till **Mårten Johansson**, ~1726 -1802, på Södra Sandby nr13 Dottern **Sissa Andersdotter**, 1784 -1866, hustru på Stora Råby 13, sonen **Hans Andersson**, 1787-1843, åbo på Stora Råby 9:3 och **Anders Andersson**, 1790-1865, åbo på Stora Råby 8:Råbyhälla. 9 generationer

... **Peter/Petter Lundberg**, 1734 -1811, klockare i Stora Råby, gift med Regina Catharina Sinclair 1742-1800. 11 generationer

Dessa träd med förgreningar finns i Carl Asks databas, e-adress; [carl.ask,@gmail.com](mailto:carl.ask@gmail.com)

Projekt – Norra Nöbbelöv

6 personer har under hösten träffats för att lära mer om Hembygdsforskning. Målet är att kartlägga befolkningen i Norra Nöbbelöv, innan det blev en del av staden Lund. Materialet kommer sedan att samlas i en pärm, som föreningens medlemmar kan få tillgång till.

Var och en av deltagarna har tagit sig an ett eller två gårdsnummer och forskar kring dessa. Hittills har vi träffats på Ekskahuset, för att se vad som finns i Lundasamlingen om Nöbbelöv och på Lantmäteriet i Malmö för att se gårdarnas läge före och efter skiftena.

Det har också på vissa gårdsnummer varit en omfattande hemmansklyvning till mindre enheter, och med detta en befolkningstillväxt.

Personerna ur husförhörslängderna skrivs in i Excel-filer för att smidigt kunna läggas i en databas, så att de blir sökbara. Träffarna sker i samarbete med studieförbundet SENSUS.

Det finns mycket kvar att forska kring, så om även Du är intresserad, är du välkommen att delta. Det finns flera gårdar som saknar ”fadder”. Vårens första träff blir troligen den 12:e januari.

Anmäl dig till Berit berit.as.aronsson@telia.com eller Rolf rolf@litorinadalen.se
Berit Aronsson

oooooooooooooooooooo

Ur ÄNNU EN MILLION ANEKDOTER PÅ NÅGRA HUNDRA TUSEN NÄR. SAMLADE OCH
UTGIFNA AF EN GAMMAL SKÄMTARE. STOCKHOLM ALBERT BONNIER.1868 (projekt
Runeberg.)

”I kyrkoboken.

En klockare gjorde, till åminnelse af sin utnämning, följande anteckning i kyrkoboken:
Denna dag blef undertecknad klokare härstädes, hvilket synes af denna bock”

Verksamhetsberättelse för Lunds Släktforskarförening 2010.

Styrelsen har haft följande sammansättning under året:

Ordförande:	Kerstin Olsson
Vice ordförande:	Ingemar Åkesson
Sekreterare:	Jan Erik Norne
Kassör:	Signe Larsson
Övriga ledamöter:	Carl- Gustaf Ask Eva von Rosen Anders Lindberg Margareta Wickström
Suppleant:	Rolf Carlsson

Övriga funktionärer: Sigbritt Jönsson, Guno Haskå (Råbyprojektet).

Revisorer: Stig Aronsson (sammanställande), Sven Katsler.

Revisorssuppleant: Anders Larsson.

Valkommitté: Berit Aronsson (sammanställande), Åke Moberg och Inger Björklund.

Redaktionskommitté för Lundagenealogen: Berit Aronsson, Birgitta Calagos, Britta Erlandsson, Bo Nordenfors, Kerstin Olsson och Eva von Rosen (redaktör)

Lundagenealogen:

Föreningens tidning, Lundagenealogen, har under året utkommit med 2 nummer.

Bibliotek:

Föreningens bibliotek och expedition på Arkivcentrum Syd har under året varit bemannat varje torsdag mellan kl. 09.00-12.00.

Jourhavande släktforskare: Berit Aronsson och Ingemar Åkesson har under året tjänstgjort som jourhavande släktforskare på Arkivcentrum Syd.

Hemsida:

Föreningens hemsida är länkad från Sveriges Släktforskarförbunds hemsida. Ändringar utförs i samarbete med Ivar Björklund, föreningens webbmaster. På menyn på hemsidan: styrelsen, nyheter, efterlysningar, intresseanmälan för medlemskap, föreningens program, innehållsförteckning över Lundagenealogens artiklar, förteckning över böcker i LSF:s bibliotek, projekt, verksamhetsberättelser.

Medlemsantal:

Föreningens medlemsantal är 135 st. varav 3 är hedersmedlemmar.

Ekonomi:

Föreningens ekonomi framgår av den ekonomiska berättelsen.

Sammanträden:

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda sammanträden.

Medlemskap: Medlemskap i Sveriges Släktforskarförbund och Skånes Genealogiska förbund. Föreningen är också medlem i Skånes Arkivförbund. Arkivförbundet handhar och förvarar föreningens arkivmaterial.

Medlemsverksamhet under 2010:

1 februari: Årsmöte på Träffpunkten S:t Laurentiigatan 18, Lund, med efterföljande föredrag av Bo Nordenfors, under rubriken "Från Vinslöv till Hyphoff". 34 deltagare.

24 februari: Öppet hus – Rådgivningskväll. I samarbete med Lundasamlingen. Här fanns också möjlighet till speciell rådgivning och hjälp till de som vill börja släktforska.
12 deltagare.

13 mars: Skånes Genealogiska Förbunds årsstämma i Lunds stadshall. Ombud: Kerstin Olsson, Ingemar Åkesson, Jan-Erik Norne, Rolf Carlsson och Lars Paulsson. Dagen var även vikt för utställningar där vår förening deltog med monter. Försäljning av föreningens material samt böcker från Lundasamlingen och föreningen Gamla Lund.

20 mars: Släktforskningens dag. Föreningen anordnade informations- och rådgivningsträff på Mobilia i Lund. Arrangörer var Ingemar Åkesson, Anders Lindberg, Rolf Carlsson och Kerstin Olsson. Till hjälp hade de bildskärmar, dator och litteratur.

12 april: "Kändisar på kyrkogården". Föredrag av Jacques Schultze.
25 deltagare.

3 maj: "Levnadsförhållande förr". Föredrag av professor Tommy Bengtsson, Ekonomiska – historiska institutionen, Lund.
22 deltagare.

30 augusti: Kyrkogårdsvandring på S:t Peters klostrets kyrkogård med Kerstin Olsson som guide.
27 deltagare

7 september: Studiebesök hos f.d. Hantverksföreningen, numera Företagarna i Lund. Guldsmedsmästaren Gustaf Ljung, med assistans av Gert Olsson, visade och berättade om föreningen, byggnaden och befintlig konst.
26 deltagare

25 oktober: "Herrskap och tjänstefolk på skånska gods 1750-1950". Föredrag av fil.dr. Peter Ullgren.
30 deltagare

13 november: Arkivens dag med tema klimat och miljö. Föreningen var aktiv på Arkivcentrum Syd och kunde under dagen presentera ett avslutat projektarbete om Stora Råby med presentation och försäljning av CD-skivan "Stora Råby. Gårdar och brukare under 300 år".

Carl Gustaf Ask var en av föredragshållarna under ämnet ”En bymiljö på lundasläkten – gårdar och brukare i Stora Råby under 300 år”.

Dessutom ansvarade föreningen för kaffeserveringen.

22 november: ”Se till den som liten är – om uppfostringshjälp till barn förr i tiden”. Föredrag av Birgitta Nilsson. 18 deltagare

Projekt.

Råbyprojektet.

Arbetet med att ge ut tredje CD-skivan i Råbyprojektet - en gårdsgenealogi över de 26 gårdarnas brukare med familjer under 300 år har under hösten avslutats. Utgivningen av skivan skedde i samband med Arkivens dag på Arkivcentrum Syd. Grundmaterialet till projektet har tidigare skänkts av Leif Pettersson och Carl Ask. Sigbritt Jönsson har registrerat, utökat och sammanställt materialet. Guno Haskå har arbetat med dataprogram och ”lay out”.

Sveriges Släktforskarförbunds projekt ”Namn åt de döda”.

LSF har under året adopterat följande församlingar: Hardeberga, Norra Nöbbelöv, Vallkärra, Stångby, Västra Hoby och Lunds Domkyrkoförsamling. Arbetet har slutförts med hjälp av Berit Aronsson, Jan-Erik Norne, Eva Ström, Kerstin Olsson, Elsie Bäckström, Anders Lindberg, Britta Sundgren och Stig Aronsson. Insamlade uppgifter överstiger 5000 och Sveriges Släktforskarförbund har därför skänkt ett exemplar av CD-skivan ”Namn åt de döda” version 5 till föreningen. CD-skivan har installerats i föreningens dator.

Föreningen startade under hösten ett byforskningsprojekt kring Norra Nöbbelövs församling i Lund.

Målet är att kartlägga befolkningen i Norra Nöbbelöv, innan den blev en del av staden Lund. Tanken är att vi genom forskning i kyrkoarkiv och andra tillgängliga arkiv, så som bl.a. lantmäteri-, folklivs- och ortnamnsarkiv, få en bild av hur människor bodde och levde i en liten landsortsförsamling under 1700-1800-talen och hur skiftena påverkade byns befolkning. Det har också på vissa gårdar varit en omfattande hemmansklyvning till mindre enheter och med detta en befolkningstillväxt

Gruppen består för närvarande av 6 personer som under hösten träffats för att lära mer om Hembygdsforskning och Norra Nöbbelöv. Var och en av deltagarna har tagit sig an ett eller flera gårdsnummer och börjat forska kring dessa. Träffarna sker i samarbete med studieförbundet SENSUS.

Materialet vi samlar in kommer sedan att samlas i en pärm, som föreningens medlemmar kan få tillgång till.

Gåvor. Lars-Göran Olsson har överlämnat en ordförandeklubba till föreningen. Birgitta Calagos har till föreningens bibliotek skänkt boken ”Skogsfinska släktnamn i Skandinavien”. Ingemar Åkesson, författare till boken ”Östra Torn Gårdarna med dess Bönder och husmän”, har överlämnat ett exemplar till föreningen.

Konferenser. Kerstin Olsson deltog i SGF:s ordförandekonferens den 23 januari i Ängelholm. Konferens nummer två hölls i Lund den 18 september och här deltog Kerstin Olsson, Ingemar Åkesson, Rolf Carlsson och Signe Larsson. Temat var ”Styrelsens arbete och ansvar”. Rolf Carlsson har deltagit i studieledarutbildning anordnad av Sveriges Släktforskarförbund.

Styrelsens tack för verksamhetsåret.

Styrelsen ber att framföra ett varmt tack till alla medlemmar och deltagare i föreningens verksamhet.

Ett likaså varmt tack till de medlemmar som beredvilligt bistått oss i det praktiska arbetet i föreningens arbete

Styrelsen

Kerstin Olsson

Ingemar Åkesson

Eva von Rosen

Carl Gustav Ask

Jan-Erik Norne

Anders Lindberg

Signe Larsson

Margareta Wickström

Nya böcker och databaser

Unikt kartmaterial publicerat på nätet

Sedan 2001 har ett projekt inom Riksarkivet arbetat med att inventera arkiven av äldre geometriska (storskaliga) kartor för att sedan digitalisera dem.

Samlingen svenska storskaliga kartor från 1630-1655 är unik i världen.

På dem kan man se hur marken brukades och hur byarna såg ut, samt skönja hur bönderna samarbetade inom och över bygränserna. De 12 000 kartorna beskriver detaljrikt 30 000 gårdar i vårt land under stormaktstiden.

Nu finns informationen för första gången samlad i en databas (Georg) och tillsammans med kartorna tillgänglig på Internet. Detta öppnar nya vägar att forska i materialet och för den som helt enkelt vill veta hur landet såg ut för snart 400 år sedan.

Länk: www.riksarkivet.se

Wiki-Rötter släktforskarnas encyklopedi

Sveriges Släktforskarförbund har startat ett digitalt uppslagsverk för släktforskare. I Wiki-Rötter är alla släktforskare välkomna att dela med sig av sin kunskap i smått och stort och skriva egna artiklar om släktforskning och medverka till att göra Wiki-Rötter till en kunskapskälla både för nybörjare och veteraner.

Länk via tidningen Rötter.

Vasatidens samhälle: en vägledning till arkiven 1520-1630 i Riksarkivet.

Författare: Jan Brunius. Skrifter utgivna av Riksarkivet; 32, 2010.

Vasatiden väcker idag ett stort intresse. Under denna dramatiska hundraårsperiod övergick Sverige till protestantismen och man införde arvsrätt till tronen. Landet organiserades och blev en stormakt i norr Europa.

Boken är en guldgruva för alla som vill forska i den här epoken. I sitt verk redogör författaren för var materialet finns tillgängligt, vilka arkiv som är användbara i respektive sammanhang och hur allt är organiserat. Här ges också en kunnig överblick över det sociala och politiska förloppet.

Birgitta Calagos

Lunds Släktforskarförening våren 2011

Program

- Måndagen den 31 januari kl.19.00 **Årsmöte.** Efter årsmötet ”**Databaser och Råbyprojektet**”. Med utgångspunkt från Råbyprojektet och några andra register visar Guno Haskå hur man kan lägga upp och använda databaser inom släktforskningen.
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18 (till vänster in på gården).
- Onsdagen den 24 februari kl. **18.00** **Öppet hus – Rådgivningskväll.** Vi diskuterar släktforskning och har hjälp av föreningens CD-skivor och Lundasamlingens bibliotek. Speciell hjälp och rådgivning till de som vill börja släktforska.
Lokal: Lundasamlingen, Ekska huset, S:t Petri Kyrkogata 4.
- Lördagen den 19 mars Kl. 11.00-16.00 **Släktforskningens dag.** Arrangemang tillsammans med Stadsbiblioteket i Lund.
Lokal: Atriumgården, Stadsbiblioteket i Lund.
- Lördagen den 26 mars Skånes Genealogiska Förbunds årsstämma i Malmö.
- Måndagen den 11 april kl. 19.00 **Föreningskväll. Allan Nilsson berättar om sin hembygd.**
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18 (till vänster in på gården).
- Måndagen den 16 maj kl. 19.00 **”Bott i Lund”.** Föredrag av Fredrik Tersmeden.
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18 (till vänster in på gården).

Torsdagar på Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20, Lund, kl. 09.00 – 12.00
träffas vår styrelsemedlem Ingemar Åkesson, som då också tjänstgör som *jourhavande släktforskare*. Om Ingemar är ledig finns alltid någon annan från vår förening på plats för att hjälpa er i forskarsalen.

Välkomna !

Våra medlemsarrangemang och kopiering av vår medlemstidning "Lundagenealogen" sker i samarbete med Sensus Studieförbund.

